

Korte risicobeoordeling

Peach mosaic virus (PcMV) (EU - Q)

Naam waaronder gereguleerd: virussen, viroïden en fytoplasma's van *Cydonia* Mill., *Fragaria* L., *Malus* Mill., *Prunus* L., *Pyrus* L., *Ribes* L., *Rubus* L. en *Vitis* L. zoals: c) *Peach mosaic virus*

Categorie: virussen, viroïden en fytoplasma's

Datum: augustus 2020

1. Verspreiding, waardplanten en belangrijkste pathways

Verspreiding

Europese Unie: geen meldingen (EPPO Global Database, 05.08.2020)

Buiten de Europese Unie: Verenigde Staten (VS) en Mexico (EPPO Global Database, 06.08.2020).

Waardplanten

- *Prunus armeniaca* L. (abrikoos)
- *Prunus domestica* L. (pruim)
- *Prunus dulcis* L. (amandel)
- *Prunus persica* (L.) Stokes (perzik, nectarine)

Daarnaast zijn nog enkele andere *Prunus*-soorten waardplant. Kers (*Prunus avium* L.) is geen waardplant volgens de EPPO-datasheet.

Belangrijkste pathways

1. Planten van *Prunus* L. bestemd voor opplant met uitzondering van zaden

2. Samenvatting risicoscores

Parameter(combinaties)	Score	Schaal
Kans op een besmetting (P1-P2)	1	1 - 5
Kans op introductie (binnenkomen en vestigen) (P1-P3)	1	1 - 5
Kans dat het organisme officiële uitroeimaatregelen overleeft (P4)	1	1 - 4
Kans op introductie (binnenkomen en vestigen) ondanks officiële uitroeimaatregelen (P1-P3, P4)	1	1 - 6
Directe impact voor de teelt op perceelsniveau	2	1 - 5
Directe impact voor de teelt nationaal	2	1 - 9
Potentiële impact voor de export nationaal	2	1 - 9
Directe impact voor de groene ruimte	1	1 - 5

3. Risicoscores

Per onderdeel vindt u de risicoscore en de schaal [minimaal - maximaal mogelijke score]

P1 (associatie met pathway): [1-5]

Biologie

Het virus kan aanwezig zijn in stengels, bladeren, wortels en vruchten (EPPO-datasheet).

Wet- en regelgeving

- Een fyto-sanitair certificaat is vereist uit alle derde landen met uitzondering van Zwitserland (Uitvoeringsverordening (EU) 2019/2072, Bijlage XI, deel A, punt 2).
- Er geldt een importverbod voor planten bestemd voor opplant van *Prunus* met uitzondering van planten in rusttoestand zonder blad, bloemen en vruchten uit de meeste derde landen. Uitgezonderd is o.a. de VS waar het virus voorkomt (Uitvoeringsverordening (EU) 2019/2072, Bijlage VI, punt 8).
- Er geldt een importverbod voor planten bestemd voor opplant van *Prunus* met uitzondering van zaden uit de meeste derde landen. Uitgezonderd is o.a. de VS waar het virus voorkomt (Uitvoeringsverordening (EU) 2019/2072, Bijlage VI, punt 9).
- Sinds 14 december 2019 geldt een (tijdelijk) importverbod van planten bestemd voor opplant van *Malus* en *Prunus*. Uitgezonderd zijn zaden, in-vitro materiaal en op natuurlijke of kunstmatige wijze gekweekte houtachtige miniatuurplanten (Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2019).

Vondsten en intercepties

Er zijn geen meldingen van vondsten/intercepties van het virus in de EU (EPPO Global Database, 05.08.2020; Europhyt, 14.08.2019).

Score

Score 1 vanwege de importverboden. Daarnaast is het virus in de VS tegenwoordig zeldzaam (EPPO-datasheet).

P2 (transfer): 5 [1-5]

De pathway is planten bestemd voor opplant.

P3 (kans op vestiging na transfer): 4 [1-5]

Het virus komt voor in het zuiden van de VS en Mexico waar het op natuurlijke wijze wordt verspreid via de mijtensoort, *Eriophyes insidiosus*. Omdat in Nederland (en in geheel Europa) deze soort niet aanwezig is, is de kans op natuurlijke verspreiding gering of nul. De kans is aanwezig dat het virus zich handhaaft in besmette partijen via vegetatieve vermeerdering. Bij splitsing van partijen kan het virus ook naar verschillende locaties worden verspreid. Doordat in de commerciële fruitteelt vrijwel alleen gecertificeerd materiaal wordt gebruikt is de kans vrij groot dat besmet moedermateriaal wordt gedetecteerd en geëlimineerd (score 3). In de sierteeltsector is de kans groter dat het virus zich handhaaft (score 4).

P4 (kans overleven uitroeiactie): 1 ([1-4])

Zolang er geen vector van het virus in NL voorkomt, is de kans groot dat het virus kan worden uitgeroeid.

Effect op perceelsniveau: 2 [1-5]

Het virus is vooral bekend als schadelijk bij perzik (Oldfield et al., 1995). In pruimen worden alleen bladsymptomen waargenomen (EPPO-datasheet). Score 2 omdat perzik niet belangrijk is in Nederland en het virus weinig schadelijk lijkt te zijn voor de pruimenteelt.

Mate van verspreiding: 1 [1-4]

Commerciële telers in Nederland gebruiken vrijwel allemaal gecertificeerd plantmateriaal. Mede omdat de vector afwezig is, zal de verspreiding onder Nederlandse omstandigheden naar verwachting beperkt zijn.

Productiewaarde-teelt: 2 [1-6]

De productiewaarde van in Nederland geteelde fruitgewassen van *Prunus*, inclusief de teelt van jonge *Prunus*-bomen, ligt naar schatting tussen de 5 en 20 miljoen euro.

Impact op de groene ruimte (onder groene ruimte vallen alle gebieden, terreinen, tuinen e.d. waarop/waarin geen commerciële teelt plaats vindt): 1 [1-5]

Geringe schade kan mogelijk optreden bij enkele sier-*Prunus*-soorten in de groene ruimte.

Export-maatregelenniveau: 3 [1-4]

In afwezigheid van een vector kunnen garanties in principe op partijniveau worden gegeven.

Productiewaarde-export: 2 [1-6]

De productiewaarde van pruimenbomen en sier-*Prunus*en ligt naar schatting tussen de 5 en 20 miljoen euro.

4. Referenties

Oldfield G, Creamer R, Gispert C, Osorio F, Rodriguez R & Perring TM, 1995. Incidence and distribution of peach mosaic and its vector, *Eriophyes insidiosus* (Acari: Eriophyidae) in Mexico. *Plant disease (USA)*.

5. Afkadering

Dit is een korte risicobeoordeling om een indicatie te krijgen van het risico van het organisme voor Nederland. Er is geen uitvoerig literatuuronderzoek gedaan. Nieuwe informatie over bijvoorbeeld de biologie of het verspreidingsgebied van het organisme kan aanleiding zijn om de risicobeoordeling aan te passen. Daarnaast kunnen door aanpassing van wet- en regelgeving, handelsstromen e.d. risico's wijzigen in de tijd.

De 'potentiële impact voor de export' wordt voor een belangrijk deel bepaald door de biologie van het organisme (met name door de natuurlijke verspreidingscapaciteit van het organisme). De daadwerkelijke impact voor de export zal uiteindelijk afhangen van de eisen die importerende landen zullen stellen bij eventuele vestiging van het organisme in Nederland en de exportwaarde naar die landen. De daadwerkelijke impact kan dus (in sterke mate) afwijken van de potentiële impact.

In de lijst van referenties staan alle gerefereerde bronnen met uitzondering van de standaardbronnen: EPPO-datasheet, EPPO Global Database, EPPO Reporting Service en de rapporten Fytosignalering van de NVWA. Deze bronnen zijn te vinden op de websites van EPPO (European and Mediterranean Plant Protection Organization) en de NVWA. Een beschrijving van de risicobeoordelingsmethode (o.a. 'rating guidance') kunt u ook vinden op de website van de NVWA.